

Perfectible, acceptable

«El sistema funciona amb la mateixa determinació que tota la maquinària pública, amb la mateixa contundència»

A la sentència del tribunal constitucional que ha resolt el recurs d'empara presentat per Oriol Junqueras contra les resolucions del Tribunal Suprem que li denegaven la possibilitat d'exercir personalment l'activitat parlamentària pel fet d'estar en presó preventiva li han sortit tres bolets. Xiol, Valdés, i Balaguer s'han desmarcat del sentit majoritari per entendre que, en un tema tan inèdit com aquest, el judici sobre la ponderació entre els drets fonamentals en joc hauria d'haver estat més profund i perquè entenen que, d'haver-se fet així, l'especial posició política de Junqueras com a líder d'un partit polític, feia més necessari que en altres situacions intentar buscar mesures alternatives a la presó per tal de fer possible combinar la legalitat penal amb les dues facetes presents en el dret a la representació, almenys tant com a qualsevol altre dret fonamental.

Perquè tot dret fonamental té dues dimensions: d'una banda trobem el dret personal de cada individu a exercir-lo, però per altra, aquest dret també una funció objectiva com a "pilar essencial de l'ordenament jurídic" en terminologia del mateix Tribunal, és a dir, com identificant i suport d'un determinat sistema polític. Però aquesta doble dimensió, subjectiva i objectiva, es dona sobretot en drets com el de representació política per la seva transcendència col·lectiva perquè determina l'existència del principi de pluralisme polític i el que això suposa en la construcció de l'Estat democràtic.

Però el mateix Tribunal n'és també un eix fonamental de l'Estat. Aquests vots particulars que s'han produït en la sentència són importants des del punt de vista jurídic, perquè marquen posicions que eventualment poden ser preses en consideració pels tribunals europeus, davant dels quals es poden fer arribar recursos contra aquesta resolució constitucional. Però també tenen importància des d'un punt de vista polític, justament pel fet que, fins i tot en el cas de ser recorreguda la sentència del tribunal, aquesta s'incardina en un sistema de garanties dels drets i les llibertats que corroboren la posició sòlida d'Espanya com a Estat de Dret dins de la Unió.

Ningú diu que allà o aquí hi sigui tota la raó, però amb mancances, intencions, errades o desitjos espuris que de tant en tant s'hi puguin escolar, el sistema funciona amb la mateixa determinació que tota la maquinària pública, amb la mateixa contundència que de vegades ens sembla una fortuna i altra una desgràcia. Com fora igual a qualsevol altra estructura política del nostre entorn. Perfectible, acceptable.